

Prolog

Paříž

Touhle dobou už mě budou hledat.

Zastavím se na žulových schodech muzea a opřu se o zábradlí. Bolest, ostřejší než jindy, mi projede levým bokem, který se ještě tak docela nezahojil od loňské zlomeniny. Na druhé straně třídy Winstona Churchilla, za skleněnou kupolí Grand Palais, se v soumraku růžoví březnová obloha.

Nakouknu za roh klenutého vchodu Petit Palais. Z masivních kamenných sloupů visí červený transparent vysoký dvě patra: DEUX CENTS ANS DE MAGIE DU CIRQUE – dvě století cirkusové magie. Zdobí ho sloni, tygr a klaun, jejichž barvy jsou v mých vzpomínkách o tolik zářivější.

Měla jsem někomu říct, že odcházím. Ale jen by se mne pokoušeli zastavit. Můj útek, plánovaný celé měsíce od chvíle, kdy jsem v *Timesech* četla o nadcházející výstavě, byl dobře připravený. Podplatila jsem pomocnou sílu v pečovatelském domě, aby udělala fotografii potřebnou pro pasový úřad,

zaplatila jsem za letenky hotově. Skoro mne chytili, když řidič taxíku, který jsem si zavolala, přijel v šeru soumraku před dům a hlasitě zatroubil. Ale stráž na recepci spala dál.

Teď jsem sebrala síly a začala znovu stoupat, jeden boles-tivý stupeň po druhém. V lobby už bylo slavnostní zahá-jení v plném proudu: hloučky mužů ve smokingu a žen ve večerních róbách nezávazně konverzují pod propracovaný-mi malbami stropní klenby. Konverzace ve francouzštině se kolem mne vznáší jako dávno zapomenutá vůně a já se zou-fale toužím nadechnout. Důvěrně známá slova proudí nej-dřív jako pramínek a pak jako řeka, i když jsem je půl století sotva zaslechla.

Nezastavím se na recepci, abych se ohlásila – nečekají mne. Namísto toho uhýbám číšníkům s jednohubkami a šampaň-ským a postupuji přes mozaiku podlahy, kolem stěn pokry-tých malbami, na výstavu, jejíž vstup označuje menší verze poutače venku. Jsou tam zvětšené fotografie zavěšené ze stro-pu na drátech tak tenkých, že nejsou vidět, obrázky polykače mečů, tančících koní a dalších klaunů. Z popisků pod každým obrázkem se ke mně jako píseň vracejí jména: Lorch, D'Augny, Neuhoff – významné evropské cirkusové rody zničené vál-kou a časem. U posledního z těch jmen mne začnou pálit oči.

Za fotografiemi je pověšen vysoký, odřený poutač se ženou visící za paže na hedvábných lanech, s jednou nohou nataženou dozadu ve vzdušné arabesce. Její mladistvou tvář a tělo stěží poznávám. V duchu se mi rozehraje kolotoč, slabě a nakřá-ple, jako hrací skříňka. Cítím spalující žár světel, tak horký, až se mi skoro loupe kůže. Visutá hrazda visí nad exponáty, upevněná jakoby v letu. Ještě teď mne mé devadesátileté nohy svrbí touhou tam vyšplhat.

Ale na vzpomínky není čas. Dostat se sem mi zabralo déle, než jsem myslela, jako všechno ostatní poslední dobou, a nemám ani minutu nazbyt. Spolknu knedlík v krku a tlačím se dopředu, kolem kostýmů a ozdob do vlasů, artefaktů ztracené civilizace. Konečně se dostanu k maringotce. Odstranili některé z bočních panelů, aby bylo vidět natěsnané, maličké kóje uvnitř. Ohromí mne ta kompaktnost, jsou poloviční než můj sdílený pokoj v pečovatelském domě. Ve vzpomínkách vypadaly o tolik větší. Vážně jsme tam žili celé měsíce? Natáhnu ruku, abych se dotkla tlejícího dřeva. Ačkoliv vím, že je to tatáž maringotka, část mého srdce se tomu od chvíle, kdy jsem ji viděla v novinách, doteď bála uvěřit.

Hlasy za mnou zesílí. Rychle se ohlédnu. Recepce končí a účastníci se přibližují k expozici. Za pár minut bude pozdě.

Ještě jednou se ohlédnu, pak se skrčím, abych proklouzla pod lanem nataženým mezi sloupky. Schovej se, jako bych slyšela hlas, znovu se ve mně probouzí dlouho pohřbený instinkt. Místo toho přejedu dlaní pod podlahou maringotky. Schránka je tam, přesně, jak si pamatuji. Dvířka ještě drží, ale zatlačím na ně a... Otevřou se a já si představím nával vzrušení mladé dívky, která čte rychle načmárané pozvání na tajnou schůzku.

Když ale sáhnu dovnitř, mé prsty sevřou studenou, temnou prázdnotu. Schránka je prázdná a sen, že by snad mohla obsahovat odpovědi, se rozplyne jako chladná mlha.